

**JAMHURI YA KENYA
WIZARA YA ELIMU**

MTAALA WA SHULE YA MSINGI

KISWAHILI

GREDI YA 2

KWA WANAFUNZI WALIO NA UPUNGUFU WA KIMWILI

TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

Chapisho la Kwanza 2017

Chapisho la Pili 2022

Chapisho la Tatu 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini, kwa maandishi, ya mchapishaji.

ISBN:

Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

DIBAJI

Serikali ya Kenya inajitolea kuhakikisha kwamba malengo ya sera kuhusu elimu, mafunzo, na utafiti yanakidhi matarajio ya Katiba ya Kenya ya 2010, Ruwaza ya Kenya 2030, Sera ya Mtaala wa Kitaifa ya 2019, Malengo Endelevu ya Umoja wa Mataifa (SDGs), na mikataba ya kikanda na kimataifa ambayo Kenya imesaini. Kuelekea kufikia lengo la Elimu ya Msingi, Wizara ya Elimu (MoE) imetekeleza kwa mafanikio na hatua kwa hatua utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi (CBC) katika ngazi ya awali, msingi, na Shule za Upili za daraja la chini.

Utekelezaji wa Mtaala wa Kitaalamu unajumuisha ufuatiliaji na tathmini ili kubaini mafanikio yake. Baada ya mzunguko wa miaka mitano wa utekelezaji, tathmini ya jumla ya mzunguko wa elimu ya msingi ilifanywa ili kubaini kufikia malengo ya matokeo ya kujifunza kama ilivyotarajiwa katika Mfumo wa Mtaala wa Elimu ya Msingi. Serikali ya Kenya iliunda Jopo Kazi la Rais kuhusu Mageuzi ya Elimu 'Presidential working party on Education Reforms' (PWPER) mwaka 2022 kushughulikia masuala muhimu yanayoathiri sekta ya elimu. PWPER ilifanya mapendekezo ya mbali kwa elimu ya msingi ambayo ilihitaji upitio wa mtaala. Mapendekezo ya PWPER, ripoti za ufuatiliaji, tathmini ya jumla, maoni kutoka kwa watekelezaji wa mtaala, na wadau wengine viliongoza kwenye upangaji upya na mapitio ya Mtaala wa Elimu ya Msingi.

Miundo iliyopitiwa ya Mtaala wa Gredi ya **pili** kwa wanafunzi walio na upungufu wa kimwili unaendeleza ya ujuzi uliopatikana na wanafunzi katika gredi ya **kwanza**. Umuhimu katika gredi hii ni maendeleo ya usomaji wa msingi, hesabu, na stadi za mwingiliano na mazingira.

Mitaala hii inawakilisha Malengo ya Kitaifa ya Elimu, kauli kiini, matokeo yanayotarajiwa kwa ujumla na kwa kila somo pamoja na Mada na Mada Ndogo. Mitaala hiyo pia inajuimuisha mapendekezo ya shughuli za ujifunzaji, maswali dadisi, umilisi wa kimsingi unaokuzwa, masuala mtambuko (PCI's), maadili, vigezo na viwango vya kuzingatia katika kutathmini.

Nina matumaini kwamba mashirika yote ya serikali na wadau wengine katika Elimu watatumia miundo hii ili kuwezesha ufanisi na ufanisi utekelezaji wa mtaala wa kiumilisi.

HON. EZEKIEL OMBAKI MACHOGU, CBS
CABINET SECRETARY,
MINISTRY OF EDUCATION

UTANGULIZI

Wizara ya Elimu (MoE) ilitekeleza Mtaala wa Kiumilisi (CBC) mwaka 2019 nchini kote. Gredi ya Kwanza ndiyo ya kwanza katika ngazi ya Elimu ya Msingi nayo Gredi ya Sita ni ya mwisho katika ngazi hiyo katika mfumo uliofanyiwa marekebisho wa elimu.

Mtaala uliyopitiwa wa Gredi **ya pili** unaendeleza utekelezaji wa mtaala wa umilisi kutoka Gredi ya **kwanza** katika ngazi ya Msingi. Mtaala huu unatoa fursa kwa wanafunzi kuzingatia wanachokipenda ili kuunda msingi wa elimu na mafunzo zaidi na/au kupata stadi za ajira. Kiwango hiki cha elimu ni muhimu sana katika kuchagua kufikia ruwaza na mwito wa mabadiliko yanayoendelea ya kimtaala kama ilivyoelekezwa katika Mswada Elekezi Nambari 1 wa mwaka 2019 kuhusu Kuelekea kuafikia elimu na mafunzo yenye ubora, faafu na jumuishi kwa maendeleo endelevu nchini Kenya “*Towards Realizing Quality, Relevant and Inclusive Education and Training for Sustainable Development*”. Mswada Elekezi huo unaeleza kuhusu kuvuka kutoka mtaala wa Kimafunzo na kuzingatia kukuza vipawa vya kila mwanafunzi.

Hivyo basi, mtaala wa Gredi ya **pili** kwa wanafunzi walio na upungufu wa kimwili inalenga kuimarisha ukuzaji wa Umilisi wa Kimsingi katika mtaala huu, yaani: Mawasiliano na ushirikiano, uwazaji kina na utatuzi wa matatizo, ubunifu, uraia, ujuzi wa kidijitali, hamu ya kuendelea kujifunza na kujiamini.

Mitaala inapendekeza shughuli shirikishi za ujifunzaji unaolingana na Mada Ndogo mbalimbali na vipengele vingine vya mtaala wa umilisi (CBC). Pia inapendekeza baadhi ya nyenzo za kufundishia na mbinu za kutathmini mbalimbali. Inatarajiwa kwamba

mitaala hii itaongoza walimu kufanikisha wanafunzi kufikia matokeo maalum yanayotarajiwa ya kujifunza katika gredi ya **sita** na kuwaandaa kwa mpito laini wa Sekondari ngazi ya chini. Zaidi ya hayo, natumai kwamba walimu watatumia mitaala iliyobadilishwa kuifanya elimu kuwa ya kuvutia, yenye msisimko, na yenye furaha.

DR. BELIO KIPSANG', CBS
PRINCIPAL SECRETARY
STATE DEPARTMENT FOR BASIC EDUCATION
MINISTRY OF EDUCATION

SHUKURANI

Sheria Nambari 4 ya 2013 (Toleo jipya 2019) ya Taasisi ya Ukuzaji Mitaala ya Kenya (KICD) inaipa uwezo Taasisi kukuza na kuipitia Mitaala (*SNE adapt*) na vifaa vya msaada kwa mtaala kwa elimu ya msingi na ya vyuo vya Elimu na Mafunzo ya juu vilivyo chini ya vyuo vikuu. Mchakato wa ukuzaji mtaala wa kiwango chochote huhusisha utafiti, ulinganishi wa kimataifa, na uhusishaji mkubwa wa wadau. Kupitia kwa mchakato huu wa utaratibu na wa mashauriano, KICD ilizua wazo la Mtaala wa Kiumilisi (CBC) kama ilivyoielezwa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (BECF) 2017 ambao unaitikia mahitaji ya karne ya 21 na matamano yanayoelezwa katika Katiba ya Kenya ya 2010, Ruwaza ya 2030, Itifaki ya Jumuiya ya Afrika Mashariki na Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa.(SGDs)

Taasisi ya Ukuzaji Mitaala ya Kenya (KICD) hufadhiliwa na Serikali ya Kenya ili kutekeleza majukumu na mipangilio ya serikali na sekta ya elimu. Pia, Taasisi hupata msaada kutoka kwa mashirika mengine ya kimaendeleo yanayoangazia miradi teule. Mtaala uliyorekebisha gredi ya **pili** kwa wanafunzi walio na upungufu wa kimwili ilipangwa na kubadilishwa kwa msaada wa Benki ya Dunia kupitia Mradi wa Usawa wa Elimu ya Msingi ya Kenya katika Programu ya Kujifunza ‘Kenya Primary Education Equity in Learning Programme’ (KPEELP); mradi ulioratibiwa na MoE. Kwa hiyo, Taasisi inashukuru sana kwa msaada wa Serikali ya Kenya, kupitia MoE, na washirika wa maendeleo kwa msaada wa sera, rasilimali, na msaada wa logistiki. Kwa namna ya pekee, shukrani maalum kwa Waziri wa Elimu-MoE na Katibu Mkuu wa Idara ya Elimu ya Msingi.

Pia ningependa kuwashukuru wakuza mitaala wa KICD na wafanyakazi wengine, walimu wote na wanaelimu wengine walioshiriki kama wanajopo katika ukuzaji wa mitaala. Nashukuru pia mashirika mengine yanayoshirikiana na serikali (SAGAs) na wawakilishi wa wadau mbalimbali kwa majukumu mbalimbali waliyotekeleza katika ukuzaji na ubalishaji wa Mitaala ya Gredi ya 1-6 kwa wanafunzi walio na upungufu wa kimwili. Kuhusiana na hili, ningependa kushukuru Katibu wa Tume ya Kuwaajiri Walimu (TSC) na Ofisa Mtendaji Mkuu wa Baraza la Kitaifa la Mitihani (KNEC) kwa

msaada wao katika mchakato wa kukuza na kubadilisha mitaala hii. Mwisho, ninawashukuru sana mwenyekiti wa baraza la KICD na wanachama wengine wa Baraza kwa mwongozo thabiti katika mchakato huu.

Nawahakikishia watekelezaji wa mtaala, wazazi na washikadau wengine kuwa mitaala hii itaelekeza ipasavyo utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi katika Gredi ya pili na maandalizi ya wanafunzi walio na upungufu wa kimwili kwa mpito wa sekondari ngazi ya chini.

PROF. CHARLES O. ONG'ONDO, PhD, MBS
DIRECTOR/CHIEF EXECUTIVE OFFICER
KENYA INSTITUTE OF CURRICULUM DEVELOPMENT

YALIYOMO

DIBAJI.....	iii
UTANGULIZI.....	iv
SHUKURANI.....	vi
YALIYOMO	viii
MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA.....	ix
MGAO WA VIPINDI.....	xii
MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI	xiii
KAULI KIINI	xiv
MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI.....	xv
1.0 SHULENI	1
2.0 HAKI ZANGU.....	8
3.0 LISHE BORA	19
5.0 MNYAMA NIMPENDAYE.....	39
6.0 UKOO.....	49
7.0 SEBULENI	60
8.0 USALAMA WANGU	70
9.0 HOSPITALINI.....	81
10.0 HALI YA ANGA.....	92
MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGezo VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA	102
KIAMBATISHO 1: SHUGHULI YA HUDUMA YA KIJAMII INAYOCHANGIA UJIFUNZAJI (CSL).....	108
MUHTASARI WA MBINU ZA KUTATHMINI, NYENZO ZA KUFUNDISHIA NA MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI	110

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. Kukuza na kustawisha utaifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa

Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakenya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa

Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

a) Mahitaji ya kijamii

Elimu nchini Kenya lazima iwatayarisha vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutokana na mabadiliko haya.

b) Mahitaji ya kiuchumi

Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

c) Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda

Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda.

Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko ya yanayoendelea ulimwenguni.

3. Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza

Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinafsi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini

Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenye nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji

Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa.

Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishii za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya

Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine

Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwaelekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira.

Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo miongoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kujiepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwaelekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira.

MGAO WA VIPINDI

S/No	Learning Area	Number of Lessons
1.	Indigenous Language Activities	2
2.	Kiswahili Language Activities / Kenya Sign Language Activities	4
3.	English Language Activities	5
4.	Mathematical Activities	5
5.	Religious Education Activities	3
6.	Environmental Activities	4
7.	Creative Activities	7
8.	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Total		31

MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI

Kufikia mwisho wa elimu ya msingi, mwanafunzi aweze:

- a) kuwasiliana apasavyo akitumia mbinu za mazungumzo na ishara katika miktadha mbalimbali,
- b) kutumikiza maarifa, ujuzi, maadili na mitazamo katika maisha ya kila siku,
- c) kudhhihirisha ujuzi wa kijamii maadili, na maadili ya kidini kwa nia ya kuchangia kukua kwa jamii,
- d) kukuza talanta kwa nia ya kujiendeleza na kujifanikisha,
- e) kuafiti, kutumia, kulinda na kutunza mazingira kwa nia ya kujifunza na kwa maendeleo endelevu,
- f) kutumia ujuzi wa kidijitali kujifunza na kujifurahisha,
- g) kuthamini tamaduni mbalimbali kwa nia ya kuishi kwa amani,
- h) kufurahia haja ya umuhimu wa kutegemeana kwa binadamu na mataifa.

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika shule za msingi. Somo hili humwezesha mwanafunzi kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa kiwango cha chini, mwanafunzi aweze:

- 1) kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano,
- 2) kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi,
- 3) kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali,
- 4) kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani,
- 5) kutumia hati za kimaandishi na mfumo wa kidijitali kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali,
- 6) kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila siku.

MADA

Kusikiliza na Kuzungumza

Kusoma

Kuandika

Sarufi

Mada Ndogo

Mada	Mada Ndogo	Vipindi Vilivyopendekezwa
Kusikiliza na Kuzungumza	Maamkuzi na Maagano	3
	Matamshi Bora	15
	Maneno ya Heshima na Adabu	3
	Hadithi	3
	Maagizo	3
	Mazungumzo ya Papo kwa Hapo	3
Kusoma	Kusoma Ufahamu	15
	Kusoma kwa Ufasaha	15
Kuandika	Hati nadhifu: Sentensi	3
	Hati Nadhifu Herufi kubwa	3
	Mpangilio wa Herufi Ndogo	3
	Nafasi katika maandishi.	3
	Uakifishi: Matumizi ya Kiulizi	3
	Tahajia: Imla	3
	Uhariri	3
	Tahajia	3
	Kuandika Kifungu	3
	Maneno na Sentensi	3
	Sarufi	Matumizi ya wewe na nyinyi
Umoja na Wingi wa Vifungu		3
Matumizi ya Huyo na Hao		3
Umoja na wingi wa vifungu vya maneno		3

	Matumizi ya -ako na -enu	3
	Matumizi ya: (-refu, - kubwa, - tamu)	3
	Ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi	3
	Matumizi ya huu na hii	3
	Matumizi ya vizuri na vibaya, polepole na haraka	3
	Vinyume vya Vitendo	3
Jumla ya Vipindi		120

Matokeo ya Kijumla Yanayotarajiwa Katika Kiwango cha Kwanza cha Masomo.

Kufikia mwisho wa kiwango cha kwanza cha masomo, mwanafunzi aweze:

- a) kutumia mbinu zifaazo za usikivu katika mawasiliano kwenye mazingira yake,
- b) kudhihirisha ufasaha wa kuzungumza kwa Kiswahili,
- c) kusoma kwa ufasaha na kufahamu aina zozote za maandishi ya Kiswahili,
- d) kuelezea mawazo, hisia na tajiriba kwa maandishi ya mkono au mbinu nyingine yoyote ya uwasilishaji,
- e) kutumia sarufi ipasavyo katika mawasiliano,
- f) kutumia msamiati ufaao katika mazingira yake kuwasiliana,
- g) kuonyesha ukakamavu katika kuwasilisha masuala yanayomkabili na yanayokabili mazingira yake.

1.0 SHULENI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>1.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>1.1.1 Maamkuzi na Maagano</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua maamkuzi na maagano ya nyakati za siku, kuamkua na kuitikia maamkuzi na maagano ya nyakati za siku, kufurahia kuamkua na kuagana ili kujenga mshikamano wa kijamii. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua maneno yanayotumiwa katika maamkuzi mbalimbali ya nyakati za siku (<i>habari ya asubuhi, habari ya mchana, Habari ya jioni, siku njema</i>) kutoka kwenye chati, vitabu, kadi maneno, mti maneno, michoro, picha au vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. kutazama picha za watu wakisalimiana na kuagana akishirikiana na wenzake kujadili picha hizo. Viti maalumu vya upedeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi 	<p>Tunaamkuana vipi wakati wa asubuhi, mchana na jioni?</p>

			<p>na walio na upungufu wa kuketi wamapotazama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutazama video inayoonyesha watu wakitumia maamkuzi na maagano ya nyakati za siku. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. • kuigiza na mwenzake maamkuzi na maagano mbalimbali. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika kazi ya kikundi na kujadiliana kuhusu maamkuzi na maagano ya nyakati za siku. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutazama watu wakisalimiana na kuagana. • Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza ipasavyo maamkuzi na maagano ya nyakati mbalimbali. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapojadili picha za watu wanaoamkuana na kuagana. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heshima: mwanafunzi anapowaamkua wengine kwa heshima. • Upendo: mwanafunzi anapowaamkua na kuwaaga wenzake. • Amani: mwanafunzi anapowamkua na kuwaaga wenzake. 				

Masuala Mtambuko:

Mshikamano wa kijamii-mwanafunzi anapoigiza na wenzake maamkuzi na maagano darasani, shuleni na katika mazingira yake.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.2 Kusoma	1.2.1 Kusoma Ufahamu <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kusoma kifungu.</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kusoma kifungu chepesi cha maneno 31 - 34 na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>k.v shule, mwalimu, mwanafunzi, gwaride, afisi, darasa, uwanja, gredi, dawati, kifutio,</i>) akiwa peke yake, au na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. • kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. • kutabiri ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akiwa na wenzake. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. 	Kusoma kifungu ili ufahamu ujumbe unafanya nini?

		kusoma.	<ul style="list-style-type: none"> ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake. ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akiwa na wenzake. ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake. ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu kuhusu suala lengwa. 	
Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:				
<ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuchangia katika kutambua msamiati, kutabiri na kujibu maswali. ● Uwazaji wa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotoa utabiri kutokana na picha na kuchangia katika kujibu maswali. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kijiditali kusoma hadithi na kutazama picha. 				
Maadili:				
<ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa kikundi kujadiliana. ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapoeleza mafunzo kutokana na kifungu kuhusu suala lengwa. 				
Masuala Mtambuko:				
<ul style="list-style-type: none"> ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma hadithi na pia kujadili picha ukakamavu wake unaimarika. 				

- Utunzaji na matumizi yafaayo ya vitu vinavyopatikana shuleni: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa

Uhusiano na Masomo Mengine:

Language activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia kusoma.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>1.3 Kuandika</p>	<p>1.3.1 Hati nadhifu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sentensi: <i>Maumbo yanayofaa, kutoacha nafasi baina ya herufi katika neno, kuacha nafasi kati ya neno lingine),</i> (Vipindi 3) 	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua hati nadhifu katika sentensi, b) kuandika sentensi akizingatia hati nadhifu, c) kufurahia kuandika akizingatia hati nadhifu. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua hati nadhifu kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akiwa na wenzake. Viti maalumu vya upedeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi na walio na upungufu wa kuketi wamapotumia vifaa vya kiteknolojia au kusoma kwenye chati. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. • kujadili na wenzake kuhusu hati nadhifu kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebisha au kusaidiwa kutekeleza kazi hii. • kuandika sentensi fupi kuhusu suala lengwa akizingatia hati nadhifu. 	<p>Je, ni mambo gani unayozingatia wakati wa kuandika?</p>

			<p>Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kupiga chapa akutumia zana za kiteknolojia zilizorekebisha au kusaidiwa kuandika au kupiga chapa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuwasilisha darasani sentensi zake ili wenzake wamtotee maoni, • kumwandikia mzazi au mlezi sentensi fupi kuhusu suala lengwa akizingatia hati nadhifu. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu hati nadhifu. Pia, anaposhiriki kikamilifu kuandika akiwa na wenzake katika kikundi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotambua hati nadhifu katika kifaa cha kidijitali. • Kujiamini: mwanafunzi anapoandika akizingatia hati nadhifu. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. • Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli ya kuandika. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapojadili na wenzake kuhusu hati nadhifu uwezo wake wa uandishi bora unakuzwa. • Usalama mtandaoni: mwanafunzi azingatia hatua za kiusalama anapotambua hati nadhifu kwenye kifaa cha kidijitali. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: Masomo yote ya mtaala Gredi ya 2: masomo yote ya mtaala yanasisitiza hati nadhifu.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilopendekezwa
<p>1.4 Sarufi</p>	<p>1.4.1 Matumizi ya wewe na nyinyi (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua wewe na nyinyi katika sentensi, b) kutumia wewe na nyinyi ipasavyo katika sentensi, c) kufurahia kutumia wewe na nyinyi katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusikiliza kifungu au wimbo unaohusu nafsi ya pili (wewe na nyinyi), kutoka kwa mwalimu au kifaa cha kidijitali. • kusoma vifungu vilivyo na nafsi ya pili (wewe na nyinyi) akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia awasiliano mbadala. • kutumia nafsi ya pili (wewe na nyinyi) umoja na wingi kwa kuigiza mazungumzo na wenzake katika kikundi chenye lengo (<i>k.m: Wewe unasoma - Nyinyi mnasoma; Wewe ulienda shuleni - Nyinyi mlienda shuleni.</i>). Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. • kujaza nafasi kwa kutumia wewe na nyinyi. • kujaza zoezi la nafsi ya pili kwenye tarakilishi kwa kuburura majibu sahihi 	<p>Ni neno gani unaloweza kutumia kuwataja wenzako bila kutaja majina yao?</p>

			<p>na kujaza nafasi akielekezwa na mwalimu. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuwasiliana na mzazi au mlezi wake kwa kutumia nafsi ya pili (wewe na nyinyi). 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kutoa mifano kwa kutumia wewe na nyinyi. • Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya wewe na nyinyi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza matumizi ya wewe na nyinyi. • Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutumia wewe na nyinyi ifaavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwajibikaji: mwanafunzi anashirikiana na wenzake katika kuigiza matumizi ya wewe na mimi na kutekeleza majukumu yake ipasavyo. • Heshima: mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake na kuwapatia nafasi kushiriki katika majadiliano. • Upendo: mwanafunzi anapokuwa tayari kushirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <p>Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka jamii mbalimbali kuigiza mazungumzo ya nafsi ya pili wewe na nyinyi.</p>				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine:</p> <p>English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yana mada kuhusu nafsi.</p>				

2.0 HAKI ZANGU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>2.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>2.1.1 Matamshi Bora: <i>Sauti: /p/, /f/, /v/</i> (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua silabi za sauti lengwa katika maandishi, kutamka ipasavyo silabi za sauti lengwa katika maandishi, kutamka maneno mepesi yanayotokana na sauti lengwa katika maandishi, kusoma ipasavyo sentensi nyepesi zenye sauti lengwa kwa matamshi bora, kuchangamkia usomaji bora wa maneno yanayotumia sauti lengwa katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua silabi kwenye maneno yenye sauti lengwa katika sentensi akiwa na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kutumia mawasiliano mbadala. kusikiliza silabi lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwaalikwa au kifaa cha kidijitali. kutamka silabi za sauti lengwa akiwa peke yake au na wenzake. kusikiliza maneno yenye sauti lengwa yakitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali. kutamka maneno yenye sauti lengwa yaliyotamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali akiwa peke yake, au na wenzake akizingatia matamshi bora. kusikiliza sentensi zenye sauti 	<p>Je, kwa nini ni vizuri kutamka maneno vizuri tunapozungumza?</p>

			<p>lengwa zikisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma sentensi za sauti lengwa zilizosomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake kwa kuzingatia matamshi bora. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma. ● kujirekodi kwa kutumia kifaa cha kidijitali akitamka sentensi za sauti lengwa na kuwatumia wenzake ili watathmini. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au kutumia zana za kiteknolojia au vifaa vya kidijitali vililivyorekebisha au kusaidiwa kutekeleza kazi hiyo. ● kukariri mashairi na nyimbo katika tamasha za muziki au kwenye hafla shuleni ili kuboresha matamshi kwa 	
--	--	--	---	--

			<p>kusaidiwa na mwalimu. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kukariri kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuwasiliana na mzazi au mlezi wake kwa kutumia maneno yenye sauti lengwa. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisoma sentensi na kutambua jinsi alivyotamka sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa ipasavyo darasani. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa katika sentensi. ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake katika shughuli za kikundi na kuwakosoa kwa heshima. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujirekodi na kutumia wenzake azingatie hatua za kiusalama. ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake darasani kutamka sauti lengwa. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia suala la matamshi bora.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>2.2 Kusoma</p>	<p>2.2.1 Kusoma kwa ufasaha.</p> <p><i>Sauti: /p/, /f/, /v/</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua maneno yenye sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi,</p> <p>b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora,</p> <p>c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika,</p> <p>d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo,</p> <p>e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo,</p> <p>f) kuchangamkia kusoma kwa</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno yenye sauti lengwa katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, au na wenzake. ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kuhusu haki za mtoto (<i>k.v. upendo, mavazi, makao, chakula</i>) kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kutumia mawasiliano mbadala. ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika akiwa peke yake, au na wenzake. ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 33 kwa dakika) na kwa kuzingatia viakifishi. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda 	<p>Je, ni mambo gani unavyozingatia ili kusoma kwa ufasaha?</p>

		ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	zaidi wa kusoma. <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akiwa peke yake, au na wenzake. ● kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali akiwa peke yake, au na wenzake, akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi ifaayo na ishara zinazofaa. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa. ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi na ishara zifaazo. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua sauti na kusoma maneno na sentensi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusoma maneno na sentensi zenye sauti lengwa. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kutunga na kusoma sentensi nyepesi zenye maneno ya sauti lengwa. ● Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kutoa mchango wao. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anapotangamana na kushirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi. ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli za kikundi. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapochukua majukumu mbalimbali katika kazi ya kikundi. 				

Masuala Mtambuko:

- Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi kuhusu haki za watoto akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo, sauti inayosikika na ishara zifaazo.
- Afyaa ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma kifungu kinachuzungumzia suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

Indigenous Language Activities na English Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia kusoma

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.3 Kuandika	2.3.1 Hati Nadhifu <i>Herufi Kubwa</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mpangilio ufaao wa herufi kubwa katika matini, b) kuandika herufi kubwa ipasavyo katika maneno na sentensi, c) kufurahia kutumia herufi kubwa ipasavyo katika maneno na sentensi ili kuboresha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: ● kutambua mpangilio ufaao wa herufi kubwa katika matini (<i>k.v. kadi maneno, mti maneno, picha, chati, kitabu, kifaa cha kidijitali, n.k.</i>) akiwa peke yake, au na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kutumia mawasiliano mbadala. ● kunakili maneno na sentensi kuhusu mada lengwa (<i>k.v upendo, kupata elimu, chakula, mavazi, makazi</i>) kwa kuzingatia mpangilio ufaao wa herufi kubwa. Wanafunzi walio na	Je herufi kubwa huwa na sifa gani?

			<p>matatizo ya uendeshaji waweza kupiga chapa, kutumia zana zilizorekebisha, kuunganishwa kimakusudi au kusaidiwa kutekeleza kazi hii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutunga na kuandika sentensi fupi akizingatia mpangilio ufaao wa herufi kubwa, ● kushirikiana na wenzake kutathmini sentensi walizotunga. ● kumwandikia mzazi au mlezi maneno kwa kutumia mpangilio ufaao wa herufi kubwa na hati nadhifu. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebisha. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofaulu kuwaonyesha wenzake herufi kubwa ilipotumiwa katika maneno na sentensi. Pia anaposhiriki kutambua na kuandika herufi kubwa katika kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika herufi kubwa katika maneno na sentensi akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomwandikia mlezi au mzazi wake maneno kwa kutumia herufi kubwa ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao. 				

<ul style="list-style-type: none"> ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaponakili maneno na sentensi kuhusu haki za watoto kwa kuzingatia mpangilio ufaao wa herufi. ● Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia matumizi ya herufi kubwa katika maneno na sentensi.</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	2.4.1 Umoja na Wingi wa Vifungu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi, b) kuandika vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi, c) kuchangamkia kutumia vifungu vya maneno katika umoja na wingi. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi (<i>k.m. haki yangu - haki zetu; mtoto wangu - watoto wetu; nguo yangu - nguo zetu; nyumba yangu - nyumba zetu</i>) katika matini mbalimbali, kadi maneno, mti maneno, vifaa vya kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. ● kuandika vifungu vya maneno 	Umoja na wingi wa vifungu huwa na sifa gani?

			<p>mawili katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake. <i>Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji waweza kutumia zana zilizorekebishwa au kuunganishwa kimakusudi au kusaidiwa kutekeleza kazi hii.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kujaza nafasi kwa kukamilisha vifungu vya maneno katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake. • kushiriki katika mchezo wa kupanga kadi za vifungu vya maneno akiambatanisha umoja na wingi. <i>Wanafunzi walio na matatizo ya uhamaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji wa mwili au kusaidiwa na wenzao au msaidizi wa usaidizi wa wanafunzi.</i> • kumwonyesha mzazi au mlezi wake vifungu vya maneno alivyoviandika kwa umoja na wingi. 	
--	--	--	---	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika vifungu vya maneno.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojenga hamu ya kutaka kueleza kuhusu vitu katika mazingira yake kwa umoja na wingi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotambua vifungu vya maneno katika umoja na wingi.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika vifungu vya maneno katika umoja na wingi.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika vifungu vya maneno katika umoja na wingi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia na kutunza vifaa vya kidijitali ipasavyo.

Masuala Mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli ya kuandika vifungu vya maneno mawili katika umoja na wingi.
- Haki za watoto: mwanafunzi anaposhiriki kuandika sentensi kuhusu haki za watoto.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yana mada zinazohusu umoja na wingi.

3.0 LISHE BORA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>3.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>3.1.1 Maneno ya Heshima na Adabu <i>Hodi, karibu, tafadhali, ninaomba, nisamehe na nashukuru.</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua maneno ya heshima na adabu yanayotumiwa katika jamii,</p> <p>b) kutumia ipasavyo maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano akiambatanisha na hisia zifaazo,</p> <p>c) Kuthamini matumizi ya maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano ya kila siku.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno ya heshima na adabu yanayotumiwa katika jamii. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. ● kujadili ni lini maneno husika yanatumiwa katika mawasiliano akiwa na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kuruhusiwa kutumia ishara au kuandika hoja zao. ● kutazama michoro mbalimbali na kujadili 	<p>Maneno ya adabu huwa na sifa gani?</p>

			<p>neni linalofaa kutumiwa katika miktadha husika (<i>k.m mtoto akibisha mlango, mtu akimkosea mwenzake n.k.</i>), kutazama video kuhusu matumizi ya maneno ya heshima na adabu (<i>k.m. Mwalimu akimpa mwanafunzi zawadi naye mwanafunzi akishukuru</i>). Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuambatanisha matumizi ya maneno ya heshima na adabu katika mazungumzo na hisia katika maigizo. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. 	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● kuwasiliana na mzazi au mlezi kwa kutumia maneno ya adabu na heshima ifaavyo. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki na kuchangia kikamilifu katika majadiliano kuhusu maneno ya heshima na adabu. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutazama maigizo kuhusu vitendo vya heshima na adabu. ● Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza kuhusu matumizi ya maneno ya heshima na adabu. ● Uraia: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili matumizi ya maneno ya heshima na adabu. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Heshima: mwanafunzi anapotumia maneno ya heshima na adabu. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kutoa hoja zao katika kikundi na pia anapotumia maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano. ● Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotazama video kuhusu matumizi ya maneno ya heshima na adabu azingatie hatua za kiusalama. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities, Indigenous Language Activities na Religious Education Activities: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya heshima na adabu.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilizopendekezwa
3.2 Kusoma	3.2.1 Kusoma kwa ufahamu <i>Kusoma kifungu</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha hadithi, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha hadithi, e) kuchangamkia kusoma f) vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 35 -38 na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>afya, nguvu, protini, wanga, vitamini</i>) akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. ● kutabiri ujumbe wa kifungu cha hadithi kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake. Viti vya 	Je unazingatia nini ilikupata ujumbe katika ufahamu?

			<p>upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti ya mwanga.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha hadithi akiwa na wenzake. ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. ● kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akiwa na wenzake. ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa. 	
--	--	--	---	--

<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na kuchangia kikamilifu katika kueleza ujumbe wa kifungu. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali kutazama picha na kusoma kifungu. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomsomea mzazi au mlezi wake na kumweleza ujumbe katika kifungu chepesi. • Uwazaji kwa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotabiri na kufikia uamuzi wa mafunzo anayopata kwenye kifungu cha ufahamu.
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi kujadili ujumbe na kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza kifaa cha kidijitali anachotumia kujifunzia.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi cha hadithi na kutumia msamiati kuhusu lishe bora, ujuzi wake wa kujikinga dhidi ya maradhi mbalimbali unapanuka. • Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anasoma matini kuhusu suala lengwa kuhusu lishe bora.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities, Indigenous Language Activities na Environmental Activities: masomo haya pia yanashughulikia kusoma kwa ufahamu.</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.3 Kuandika	3.3.1 Mpangilio wa Herufi Ndogo	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mpangilio	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua mpangilio ufaao wa herufi ndogo katika maandishi	Kwa nini ni vizuri kuandika herufi ndogo ipasavyo?

	(Vipindi 3)	<p>ufaa wa herufi ndogo katika maandishi,</p> <p>b) kuandika kifungu akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo,</p> <p>c) kuchangamkia kuandika vifungu kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo ili kufanikisha mawasiliano.</p>	<p>kwenye kadi maneno, chati, daftari au kifaa cha kidijitali. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuwaonyesha wenzake mpangilio ufaao wa herufi ndogo kwenye kadi maneno, kitabu, chati au kifaa cha kidijitali. ● kunakili kifungu akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo akishirikiana na wenzake, ● kutumia kifaa cha kidijitali kuandika kifungu akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji waweza kutumia zana zilizorekebisha au kuunganishwa kimakusudi au kusaidiwa kutekeleza kazi hii. 	
--	-------------	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● kutunga kifungu kuhusu suala lengwa akizingatia mpangilio unaofaa. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kuandika akizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu cha maneno akitumia kifaa cha kidijitali. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika akizingatia mpangilio ufaao wa herufu ndogo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuthamini maoni ya wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <p>Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapowathamini wenzake kutoka jamii mbalimbali wanaposhirikiana kunakili kifungu wakizingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo.</p>				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine:</p> <p>English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yanafunza uandishi unaozingatia mpangilio ufaao wa herufi ndogo.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	3.4.1 Matumizi ya Huyo na Hao (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua matumizi ya huyo na hao katika kifungu, b) kutumia huyo na hao katika sentensi kwa usahihi, c) kuchangamkia matumizi ya huyo na hao katika maawasiliano ya kila siku. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua matumizi ya huyo na hao kwa kutumia nyenzo kama vile kadi maneno, mti maneno, kapu maneno au chati. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. ● kusilikiliza kifungu au wimbo kuhusu matumizi ya huyo na hao katika kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake. ● kutambua huyo na hao katika kifungu au wimbo aliosikiliza kwa kuongozwa na mwalimu. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kujieleza kwa kutumia mawasiliano 	Ni maneno gani yatatumiwa kuonyesha mwenzako akiwa mbali kidogo?

			<p>mbadala.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma sentensi zenye kudhihirisha matumizi ya huyo na hao kama vile: <i>Huyo anakula chakula.</i> <i>Hao wanakula chakula.</i> ● kuigiza vitendo vya kuwaashiria watu mbalimbali kwa kutumia huyo na hao. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. ● kumtungia mwenzake katika kikundi, sentensi kwa kutumia huyu na hao. ● kuandika sentensi zinazodhihirisha matumizi ya huyo na hao kama vile: <i>Huyo ni nani? – Huyo ni kaka.</i> Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji 	
--	--	--	---	--

			<p>wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebisha kupiga chapa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kujaza nafasi kwa kutumia huyo na hao akielekezwa na mwalimu. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kumtungia mwenzake sentensi akitumia huyo na hao. ● Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya huyo na hao akishirikiana na wenzake katika kikundi. ● Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia huyo na hao kwa lugha fasaha. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi kurejelea watu wa familia yake kwa kutumia huyo na hao ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi kwa kutumia huyo na hao. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitolea kumshirikisha mzazi au mlezi wake katika kurejelea watu wa familia yake kwa kutumia maneno huyu na hao. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <p>Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza vitendo vya kuwaashiria watu wenye upungufu wa lishe bora kwa kutumia huyo na hao.</p>				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine:</p> <p>English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia hushughulikia mada kuhusu vivumishi vya nafsi.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>4.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>4.1.1 Matamshi Bora <i>Sauti; /ch/ na /dh/?</i> (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua silabi za sauti lengwa katika maneno, kutamka maneno yenye silabi za sauti lengwa kwa ufasaha, kusoma kifungu kifupi chenye maneno ya sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kufurahia matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua silabi za sauti lengwa (<i>/ch/ na /dh/</i>) katika maneno kwenye kadi maneno, chati, mti maneno, sentensi, au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake. Viti maalumu vya upedeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi na walio na upungufu wa kuketi wamapotumia vifaa vya kiteknolojia au kusoma kwenye chati, kadi za maneno au mti maneno. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. kushirikiana na kutumia kifaa cha kidijitali (<i>k.v. kupitia Programu ya Papaya</i>) kusikiliza matamshi bora ya silabi za sauti lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au kusaidiwa kutekeleza kazi hiyo. kusikiliza maneno yenye silabi za 	<p>Je, ni maneno gani unayojua yenye sauti <i>/ch/ na /dh/?</i></p>

			<p>sauti lengwa yakisomwa na wenzake darasani kisha kutambua sauti hizo katika maneno hayo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutamka maneno yenye silabi za sauti lengwa ifaavyo akiwa peke yake, au na wenzake. ● kusoma kifungu kifupi chenye maneno ya silabi za sauti lengwa kutoka kwa kitabu au kifaa cha kidijitali akiwa na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali akisoma kifungu na kutamka sauti lengwa ipasavyo. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutamka sauti lengwa ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana katika vikundi kutambua na kutamka maneno yenye silabi za sauti lengwa. ● Heshima: mwanafunzi anapothamini matamshi ya wenzake katika shughuli za vikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <p>Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusoma kifungu kifupi chenye maneno ya sauti lengwa azingatie hatua za kiusalama.</p>				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine:</p> <p>English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia suala la matamshi bora.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lirilipendekezwa
<p>4.2 Kusoma</p>	<p>4.2.1 Kusoma kwa ufasaha</p> <p><i>Sauti; /ch/,dh</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika matini mbalimbali, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kufurahia kusoma kifungu ipasvyo ili kufanikisha mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti /ch/ (<i>k.m chakula, changa, chuma, uchumi, chaki, chifu</i>) na /dh/ (<i>k.m dhahabu, fedha</i>) katika kadi maneno, mti maneno au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake. Viti maalumu vya upedeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi na walio na upungufu wa kuketi wamapotumia vifaa vya kiteknolojia au kusoma kwenye chati, kadi za maneno au mti maneno. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. kusoma kifungu chepesi cha maneno au hadithi yenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, matamshi bora akishirikiana na wenzake. 	<p>Je, ni mambo gani unazingatia kusoma kwa ufasaha?</p>

			<p>Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma au kutumia mawasiliano mbadala.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusoma kifungu chepesi cha maneno au hadithi yenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, sauti inayosikika akishirikiana na wenzake. • kusoma kifungu chepesi cha maneno au hadithi yenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kasi ifaayo (maneno 36 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi) akishirikiana na wenzake. <p>Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha 	
--	--	--	---	--

			<p>kidijitali, nk akishirikiana na wenzake na kuzingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, nk akishirikiana na wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia matamshi ya sauti lengwa. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kusoma vifungu mbalimbali maishani. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi wakati wa shughuli za ujifunzaji. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika kikundi. ● Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposoma kifungu chepesi kwa kutumia ishara zifaazo. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <p>Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka sehemu mbalimbali kusoma kifungu cha hadithi kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali.</p>				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine:</p> <p>English Language Activities na Indigenous language Activities: Masomo haya pia yanashughulikia mada ya kusoma.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>4.3 Kuandika</p>	<p>4.3.1 Nafasi katika maandishi. (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua nafasi kati ya maneno katika sentensi, b) kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno katika sentensi kwa maandishi, c) kufurahia kuandika akizingatia nafasi kati ya maneno katika sentensi. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua nafasi kati ya maneno katika sentensi akishirikiana na wenzake. • kuwaonyesha wenzake nafasi kati ya maneno katika sentensi akishirikiana na wenzake. <i>Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia ishara.</i> • kuandika sentensi kuhusu suala lengwa akizingatia nafasi kati ya maneno. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa. • kutumia kidijitali kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebisha. 	<p>Je, kwa nini tunatumia nafasi kati ya maneno katika sentensi?</p>

<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuonyesha nafasi kati ya maneno katika sentensi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno kwa kutumia kifaa cha kidijitali. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofanya mazoezi ya ziada ya kuandika sentensi akizingatia nafasi kati ya maneno.
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao. • Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usalama wa watoto barabarani: mwanafunzi anapotunga sentensi sahili zinazohusu mada lengwa ya usafiri hasa usalama barabarani. • Masuala ya fedha: mwanafunzi anapoandika vifungu kuusu matumizi ya fedha katika usafiri.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia stadi ya kuandika</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.4 Sarufi	<p>4.4.1 Umoja na Wingi:</p> <p><i>Vifungu vya maneno</i></p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua vifungu vya maneno katika umoja na wingi,</p> <p>b) kusoma vifungu vya</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua vifungu vya maneno katika umoja na wingi (<i>k.m basi hili - mabasi haya; safari hii - safari hizi; ndege hii - ndege hizi;</i> 	<p>Je, unapozungumzia umoja na wingi wa maneno au sentensi unamaanisha nini?</p>

	(Vipindi 3)	<p>maneno katika umoja na wingi,</p> <p>c) kuandika umoja na wingi wa vifungu vya maneno,</p> <p>d) kuchangamkia kutumia vifungu vya maneno katika umoja na wingi.</p>	<p><i>baiskeli yangu - baiskeli zetu</i>),</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusoma vifungu vifungu vya maneno katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali akizingatia suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. • kuandika umoja na wingi wa vifungu vya maneno akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji waweza kutumia zana zilizorekebishwa, wapige chapa, kuunganishwa kimakusudi au kusaidiwa kutekeleza kazi hii. • kujaza nafasi zilizo wazi ili kukamilisha vifungu 	
--	-------------	--	---	--

			<p>vya maneno katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kushiriki katika mchezo wa kupanga kadi za vifungu vya maneno akiambatanisha umoja na wingi. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kuandika vifungu vya maneno akiwa na wenzake. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoeleza kuhusu vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotambua vifungu vya maneno katika umoja na wingi. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika shughuli za kikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usalama mtandaoni: mwanafunzi anaposoma kifungu na kutambua maneno ya umoja na wingi kuhusu swala lengwa kwenye kifaa cha kidijitali akizingatia hatua za kiusalama. • Usalama wa atoto barabarani: wanapotunga sentensi kuhusu suala lengwa la uasifiri. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yana mada zinazohusu umoja na wingi.</p>				

5.0 MNYAMA NIMPENDAYE

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.1 Kusikiliza na Kuzungumza	5.1.1 Hadithi (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua picha kuhusu suala lengwa, b) kutambua msamiati wa suala lengwa uliotumiwa katika hadithi aliyoisikiliza, c) kujibu maswali kuhusu hadithi aliyoisikiliza, d) kueleza ujumbe wa hadithi aliyoisikiliza, e) kufurahia ufahamu wa kusikiliza. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua picha kutoka kwenye kitabu, chati, vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake. • kujadili picha kutoka kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. • kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • kusikiliza ufahamu kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa au vyombo vya kidijitali. • kutambua msamiati uliotumika katika ufahamu aliyoisikiliza akishirikiana na wenzake. 	Kusikiliza hadithi kwa makini kuna umuhimu gani?

			<ul style="list-style-type: none"> • kujibu maswali yanayohusiana na ufahamu aliousikiliza. • kueleza maudhui ya ufahamu aliousikiliza akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kuruhusiwa kutumia ishara. • kumsimulie mzazi au mlezi wake hadithi aliyoisikiliza kuhusu suala lengwa naye mzazi kumtolea maoni. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutambua picha na kujadili ujumbe katika kifungu cha ufahamu. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika kujifunzia. • Ubunifu: mwanafunzi anapotabiri yatakayotokea katika hadithi. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusoma kifungu darasani. • Upendo: mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali. 				

Masuala Mtambuko:

- Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapomsimulia mzazi au mlezi hadithi aliyoisikiliza kutoka kwa mwalimu au kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa.
- Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anaposikiliza na kusikiliza ufahamu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanafundisha stadi za kusikiliza na kuzungumza.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.2 Kusoma	5.2.1 Kusoma Kwa Ufahamu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusikiliza au kutazama nyimbo kuhusu suala lengwa kwenye kifaa cha kidijitali. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. ● kutaja masuala ya suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. ● kuimba nyimbo kuhusu suala 	Je, ni mambo gani yanayokusaidia kupata ujumbe kwenye vifungu vya ufahamu?

		<p>chepesi cha ufahamu, e) e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.</p>	<p>lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kuruhusiwa kutumia ishara.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake. ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 39- 42 na kutambua msamiati wa suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma. ● kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, ● kueleza ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa. ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. 	
--	--	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujifunzia. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi kusoma na kujadili ujumbe katika kifungu kuhusu suala lengwa. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhiriki katika shughuli za kikundi. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika kikundi. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elimu ya utunzaji wanyama: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi na kutambua msamiati kuhusu usalama wa wanyama. ● Umasikini: mwanafunzi anaposoma vifungu vinavyozungumzia kuhusu suala lengwa la mnyama nimpdaye. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia kusoma kwa ufahamu.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilibendekezwa
<p>5.3 Kuandika</p>	<p>5.3.1 Uakifishi:</p> <p><i>Matumizi ya Kiulizi</i> (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua kiulizi katika maandishi, b) kuandika kiulizi ipasavyo akizingatia umbo lake, c) kutumia kiulizi ipasavyo katika sentensi, d) kufurahia kutumia kiulizi katika maandishi ya kila siku.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua kiulizi katika maandishi kitabuni, kwenye kadi maneno, mti maneno na kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kuruhusiwa kuandika majibu yao. • kuandika kiulizi ipasavyo akizingatia umbo lake. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji waweza kutumia zana zilizorekebisha, wapige chapa au kuunganishwa kimakusudi au kusaidiwa kutekeleza kazi hii. • kutumia kiulizi ipasavyo katika sentensi. • kutazama matumizi ya kiulizi kwenye vifaa vya kidijitali. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti ya 	<p>Je, alama ya kiulizi hutumika vipi?</p>

			<p>mwanga. kuandika kiulizi akitumia kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuandika sentensi sahili akitumia kiulizi ipasavyo. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa. • kumwonyesha mzazi au mlezi sentensi zenye matumizi yafaayo ya kiulizi alizotunga ili ampe maoni yake . 	
--	--	--	---	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapowaeleza na kuwaonyesha wenzake kiulizi kilipotumiwa katika maneno na sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kiulizi katika sentensi akitumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotamani kuendelea kuandika kiulizi ipasavyo.

<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. • Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wanaposhiriki katika shughuli ya kuandika.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mshikamano wa kijamii na kitaifa: mwanafunzi anapowathamini wenzake kutoka jamii mbalimbali wanaposhirikiana kutambua na kutumia kiulizi ipasavyo. • Usalama wa wanyama: mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu usalama wa mnyama nimpedaye.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yanafunza matumizi ya kiulizi katika sentensi.</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.4 Sarufi	5.4.1 Matumizi ya -ako na -enu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ul style="list-style-type: none"> a) kutambua matumizi yafaayo ya -ako na -enu katika kifungu, b) kutumia -ako na -enu ipasavyo katika sentensi, c) kuthamini matumizi ya -ako na -enu katika mawasiliano ya kila siku. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kusilikiliza kifungu au wimbo unaohusu matumizi ya -ako na -enu katika kifaa cha kidijitali. • kutambua matumizi ya -ako na -enu katika kadi za maneno, mti maneno, kapu maneno na vifaa halisi kwa kusaidiwa na mwalimu. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kuruhusiwa 	Je, -ako na -enu hutumiwa wakati gani?

			<p>kutumia ishara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kumtungia mwenzake sentensi zenye matumizi ya -ako na -enu. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi. • kusikiliza sentensi zinazotungwa na wenzake zenye matumizi ya -ako na -enu na kuzitolea maoni. • kuwasilisha sentensi zenye kutumia maneno -ako na -enu. • kuandika sentensi zenye -ako na -enu. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa, kutumia programu mwafaka. • kujaza nafasi kwa kutumia -ako na -enu kwa kusaidiwa na mwalimu. 	
--	--	--	---	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kumtungia mwenzake sentensi akitumia **-ako** na **-enu**.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia **-ako** na **-enu** akishirikiana na wenzake katika kikundi.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia **-ako** na **-enu** kwa lugha fasaha.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitolea kumtungia mwenzake sentensi akitumia **-ako** na **-enu**.

Masuala Mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka maeneo tofauti tofauti kutunga sentensi zenye matumizi yafaayo ya **-ako** na **-enu** akizingatia mada lengwa.
- Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu mnyama nimpendaye.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya hushughulikia mada ya vivumishi vimilikishi.

6.0 UKOO

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>6.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>6.1.1 Matamshi Bora: <i>Sauti:/ny/ na /ng/</i> (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua silabi za sauti lengwa ipasavyo katika maneno na sentensi, kutamka maneno na sentensi zenye silabi za sauti lengwa kwa ufasaha, kufurahia matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua silabi za sauti lengwa (/ny/ na /ng/) katika matini mbalimbali kama vile kadi za maneno, chati, mti maneno, au kifaa cha kidijitali. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. kusikiliza maneno yenye silabi za sauti lengwa yakitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali akizingatia suala lengwa. kutamka maneno aliyosikiliza pamoja na mwalimu, kisha kuyatamka akishirikiana na mwenzake kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza 	<p>Je, unajua kutamka maneno yapi yenye sauti /ny/ na /ng/?</p>

			<p>wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuambatanisha silabi ili kusoma maneno yanayotokana na sauti lengwa. ● kusikiliza kwa makini sentensi zenye maneno yenye silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kifaa cha kidijitali na kutambua sauti lengwa kuhusu suala lengwa. ● kujirekodi akisoma sentensi zilizo na maneno yenye sauti lengwa, akishirikiana na wenzake ajisikilize ili kutathmini matamshi bora. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebishwa au kusaidiwa kutekeleza kazi 	
--	--	--	--	--

			<p>hiyo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kushiriki katika tamasha za mashairi na nyimbo au hafla shuleni ili aimarishe matamshi yake kwa kusaidiwa na mwalimu. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kushiriki kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. ● kutumia maneno ya silabi za sauti lengwa kuwasiliana na mzazi au mlezi wake. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisoma sentensi na kutambua jinsi alivyotamka sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa ipasavyo na anapojirekodi. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kutambua na kutamka maneno yenye silabi za sauti lengwa. ● Heshima: mwanafunzi anapothamini matamshi ya wenzake katika shughuli za vikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika tamasha za muziki zenye asili ya jamii mbalimbali anakuza matamshi bora na talanta yake. ● Haki za kijamii: mwanafunzi anaposoma maneno yanayolenga suala lengwa. 				

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia suala la matamshi bora.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.2 Kusoma	6.2.1 Kusoma kwa Ufasaha <i>Sauti: /ny/ na /ng/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma. kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika 	Je, unajua maneno yapi yaliyo na silabi za sauti /ny/,na /ng/?

			<p>akishirikiana na wenzake.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 39 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi) akishirikiana na wenzake. ● kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa. ● kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, akishirikiana na wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi ifaayo na ishara zifaazo kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa. Rekebisha mwako wa skrini kwa 	
--	--	--	--	--

			<p>wanafunzi ambao ni nyeti ya mwanga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi ifaayo na ishara zifaazo. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua sauti lengwa na kusoma kifungu kwa ufasaha. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi ifaayo na ishara zifaazo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake kwenye kikundi. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma darasani. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kusoma kifungu chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo, sauti inayosikika na ishara zifaazo. • Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaposoma matini kuhusu suala lengwa la ukoo. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous language Activities: masomo haya pia yanashughulikia sauti za lugha.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilizopendekezwa
6.3 Kuandika	6.3.1 Tahajia Imla <i>Sauti: /ny/ na /ng/</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye maandishi kwa kuzingatia sauti lengwa, kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu kwa kuzingatia silabi za sauti lengwa, kuandika sentensi sahili kwa kuzingatia silabi za sauti lengwa, kufurahia kuandika ipasavyo maneno na sentensi kutokana na imla. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye maandishi akizingatia sauti lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu kitabuni au katika kifaa cha kidijitali akizingatia sauti lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia zana au vifaa kifaa vya kidijitali vilivyorekebisha au kuunganishwa kimakusudi kutekeleza kazi hii. kushirikiana na wenzake kuandika maneno mepesi ya silabi tatu akizingatia sauti lengwa na suala lengwa. kushiriki mchezo wa kuandika maneno na sentensi za imla na wenzake. Wanafunzi walio na 	Je, kwa nini tunahitaji kusikiliza kwa makini tunaposomewa maneno ya kuandika?

			<p>matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuwasilishia wenzake maneno ya imla ili kuyaandika daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa ● kuandika maneno atakayosomewa na wenzake daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali. ● kushirikiana na wenzake katika kikundi kutunga sentensi sahili kutokana na maneno waliyoandika akizingatia suala lengwa. ● kuandika daftarini sentensi sahili walizotunga na kumpa mwenzake ili azitolee maoni, kisha mwalimu azisahihishe. 	
--	--	--	--	--

<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofaulu kuwawasilishia wenzake maneno mepesi ya imla na kuyaandika. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika imla akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoteua maneno ya kuwawasilishia wenzake na anaposhiriki mchezo wa kusomea maneno na sentensi za imla. ● Kujiamini: anapotunga sentensi sahili na kuziandika katika daftari ili zisahihishwe na wenzake, pamoja na mwalimu
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya vikundi.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotangamana na wenzake darasani katika kuandika maneno na sentensi za imla kuhusu ukoo. ● Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu ukoo na masuala kuhusu watoto.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: Masomo haya yanafunza imla</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.4 Sarufi	<p>6.4.1 Matumizi ya: (-refu, -kubwa, -tamu) (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua matumizi ya -refu, -kubwa, -tamu,</p> <p>b) kutumia -refu, -kubwa, -tamu</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua matumizi ya -refu, -kubwa, -tamu kwa kurejelea vitu katika mazingira yake kutoka kwa kitabu, au vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake kuhusu 	<p>Je, ni maneno kama gani unayoweza kutumia kuelezea sifa za kitu?</p>

		<p>katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano,</p> <p>c) kufurahia kutumia- refu, -kubwa, -tamu – katika sentensi.</p>	<p>suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebishwa au kusaidiwa kutekeleza kazi hii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusikiliza matumizi ya-refu, -kubwa, -tamu kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa, wenzake na kwa kifaa cha kidijitali. ● kusoma sentensi zinazotumia maneno-refu, -kubwa,-tamu zinazolenga suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma au kutumia mawasiliano mbadala ● kutumia -refu, -kubwa, -tamu akiwa na wenzake katika kikundi kurejelea vitu katika mazingira yake kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. ● kukamilisha sentensi zenye matumizi ya-refu, -kubwa, - tamu. 	
--	--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● kujaza nafasi zilizo wazi kwa kutumia -refu, -kubwa, - tamu katika sentensi kuhusu suala lengwa. ● kuwasiliana na mlezi au mzazi kwa kutumia -refu -, - kubwa, -tamu kuelezea vifaa kuhusu suala lengwa. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapotumia -refu, -kubwa, -tamu akiwa na wenzake katika kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusikiliza matumizi ya -refu, - kubwa, -tamu. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotumia -refu, -kubwa, -tamu akiwa na mzazi au mlezi nyumbani. ● Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia -refu, -kubwa, na-tamu. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kwa heshima katika shughuli za kikundi. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya vikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akishirikiana na wenzake akizingatia mazingira ya nyumbani. ● Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapotunga sentensi zinazolenga suala lengwa. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities and Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanafundisha kuhusu maneno ya kuelezea sifa za kitu.</p>				

7.0 SEBULENI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>7.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>7.1.1 Maagizo</p> <p><i>Maagizo ya hatua mbili.</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua maagizo mepesi ya hatua mbili yanapotolewa katika miktadha mbalimbali, b) kutoa na kufuata maagizo mepesi ya hatua mbili yanayotumiwa katika miktadha mbalimbali, c) kuchangamkia maagizo katika maisha ya kila siku. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maagizo ya hatua mbili. ● kutazama video ya jinsi ya kutoa na kufuata maagizo mepesi ya hatua mbili kwa kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti ya mwanga. ● kushiriki katika kutoa na kufuata maagizo mepesi ya hatua mbili. Kila mwanafunzi apewe 	<p>Kufuata maagizo kuna umuhimu gani?</p>

			<p>nafasi ya kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kufafanua umuhimu wa maagizo, kuimba nyimbo na kukariri mashairi yanayohusu maagizo kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kuruhusiwa kutumia ishara. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mjadala na wenzake wakati wa ujifunzaji katika kikundi. ● Uwazaji kwa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotoa anapoigiza maagizo kulingana na yanavyotolewa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhiriki kuimba nyimbo na pia kukariri mashairi kuhusu maagizo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Amani: mwanafunzi anapofanya kazi katika kikundi na wenzake kwa utulivu. ● Haki za kijamii: mwanafunzi anapomtolea mwenzake maagizo yafaayo. ● Umoja: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake katika kikundi kwa upole na kuelewana. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kutazama video ya jinsi ya kutoa na kufuata maagizo ya hatua mbili kwenye kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa. ● Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaposikiliza vifungu kuhusu sebuleni na vifaa vya sebuleni. 				

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya kusoma kwa ufahamu.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.2 Kusoma	7.2.1 Kusoma Kwa ufahamu <i>Kusoma kifungu</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> kusikiliza au kutazama nyimbo kuhusu suala lengwa kwenye kifaa cha kidijitali. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama. kutaja anayoyajua kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi. kuimba nyimbo kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. kutabiri ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa. kusoma kifungu chepesi cha 	Je, tunawezaje kupata ujumbe katika ufahamu?

			<p>maneno 43 - 46 na kutambua msamiati wa suala lengwa akishirikiana na wenzake, kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kuruhusiwa kutumia mawasiliano mbadala.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake. ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomtajia mzazi au mlezi vitu vinavyopatikana sebuleni mwao kwa kutumia msamiati aliojifunza. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanapotangamana katika shughuli za kikundi. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa upendo katika shughuli mbalimbali za kikundi. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapoeleza wenzake kuhusu vitu vya sebuleni. 				

Masuala Mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi na kutambua msamiati wa wa swala lengwa kama zulia, kochi, viti na jinsi ya kuviweka safi ili kuweza kujikinga na maradhi.
- Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma ufahamu kuhusu sebuleni na vifaa vya sebuleni.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia hushughulikia kusoma kwa ufahamu.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.3 Kuandika	7.3.1 Uhariri: <i>Vipengele katika Uhariri</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua vipengele vya kuhariri katika maandishi, kuhariri maandishi yake baada ya kuyaandika, kufurahia kuhariri maandishi baada ya kuyaandika ili kuimarisha mawasiliano. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua vipengele vya kuhariri katika maandishi kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake. ● kuandika kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebisha. 	Je, kwa nini ni vizuri kusoma kazi uliyoandika na kuirekebisha?

			<ul style="list-style-type: none"> ● kujadiliana na wenzake kuhusu vipengele vya kuzingatia katika uhariri. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. ● kuipitia kazi yake baada ya kuiandika ili kuhariri tahajia, nafasi baina ya sauti na maneno pamoja na viakifishi kuhusu suala lengwa. ● kushirikiana na wenzake kuhariri kazi aliyoandika. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kuruhusiwa kutumia ishara. ● kumwonyesha mzazi au mlezi kifungu alichohariri ili ampe maoni yake. 	
--	--	--	--	--

<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofaulu kuwaonyesha wenzake nafasi baina ya maneno katika kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuhariri kifungu cha maneno mawili au sentensi fupi akizingatia nafasi ipasavyo.
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli ya kuhariri kifungu cha maneno mawili na sentensi fupi. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapoandika kifungu kifupi kuhusu shughuli zinazofanywa na familia yao wanapojumuika sebuleni. ● Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika kifungu kuhusu sebuleni na vifaa vya sebuleni.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia uhariri wa maandishi.</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.4 Sarufi	7.4.1 Ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi, katika kadi maneno, mti maneno 	Ukanushaji wa sentensi katika umonja na wingi unahusu nini?

	(Vipindi 3)	<p>wingi katika sentensi,</p> <p>b) kutumia ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi katika sentensi kwa usahihi,</p> <p>c) kuchangamkia matumizi ya ukanusho wa nafsi ya pili, umoja na wingi, katika mawasiliano ya kila siku.</p>	<p>kuhusu suala lengwa. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusikiliza kifungu au wimbo kuhusu ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi kwenye kifaa cha kidijitali. kushirikiana na wenzake katika kikundi kukanusha sentensi katika nafsi ya pili, umoja na wingi kuhusu suala lengwa, kwa mfano: <i>wewe - ulisoma – wewe hukusoma</i>. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. • kutunga sentensi zinazoashiria ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi kuusu suala lengwa kwa kusaidiwa na mwalimu. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kutumia mawasiliano mbadala. 	
--	-------------	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> • kufanya zoezi la kujaza nafasi kwa kutumia nafsi ya pili, umoja na wingi, kwenye kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa. • kumsomea mzazi au mlezi sentensi alizokanusha katika nafsi ya pili, umoja na wingi ili ampe maoni. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kumtungia mwenzake sentensi katika kikundi kwa kutumia nafsi ya pili umoja na wingi.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza vitendo vinavyoashiria nafsi ya pili umoja na wingi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposikiliza kifungu au wimbo kuhusu ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi kwenye kifaa cha kidijitali.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi zinazoashiria ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake wanapotungiana sentensi kwenye kikundi kwa kutumia ukanusho wa nafsi ya pili umoja na wingi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kukanusha sentensi zilizo katika nafsi ya pili umoja na wingi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi.

Masuala Mtambuko:

- Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapofanya shughuli ya ukanusho wa nafsi ya pili katika umoja na wingi kuhusu suala lengwa akizingatia hatua za kiusalama katika mtandao.
- Utunzi na usalama watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya nafsi.

8.0 USALAMA WANGU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>8.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>8.1.1 Matamshi Bora</p> <p><i>Sauti: /sh/, /th/</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua maneno na sentensi zenye sauti lengwa,</p> <p>b) kutamka maneno na sentensi za sauti lengwa kwa ufasaha,</p> <p>c) kufurahia matamshi bora katika mawasiliano.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua silabi za sauti lengwa katika matini mbalimbali kama vile kadi maneno, chati, mti maneno, au kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebishwa au kusaidiwa kutekeleza kazi hii. ● kusikiliza maneno yenye silabi za sauti lengwa yakitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali. ● kutamka maneno aliyosikiliza pamoja na mwalimu na 	<p>Unajua kutamka maneno gani yenye sauti /sh/ na /th/?</p>

			<p>mwishowe kutamka akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kutamka maneno.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuambatanisha silabi ili kusoma maneno yanayotokana na sauti lengwa. ● kusikiliza kwa makini sentensi zenye sauti lengwa na zinazolenga suala lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali na kuzitambua, ● kusikiliza kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa na kutambua sauti lengwa. ● kusimulia kifungu cha hadithi kinacholenga 	
--	--	--	--	--

			<p>sauti lengwa na suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi kujibu au kuruhusiwa kutumia mawasiliano jumla.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kujirekodi akisoma hadithi zilizo na maneno na sentensi zenye sauti lengwa na kujisikiliza na wenzake ili kutathmini matamshi bora. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebishwa au kusaidiwa kutekeleza kazi hiyo. 	
--	--	--	---	--

<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenye sauti lengwa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisimulia kifungu na kutambua jinsi alivyotamka sauti lengwa. • Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa ipasavyo.
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umoja: wanafunzi wanaposhirikiana katika vikundi kutambua na kutamka maneno yenye silabi za sauti lengwa. • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake katika shughuli za vikundi.
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utunzi wa usalama wa watoto: mwanafunzi anaposikilia kifungu cha hadithi kinacholenga mada lengwa na kutambua maneno yenye sauti /sh/na /th/. • Magonjwa yanayosababishwa na mitindo ya maisha: mwanafunzi anaposikiliza kifungu kinacholenga suala lengwa.
<p>Uhusiano na Masomo Mengine English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya matamshi bora.</p>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.2 Kusoma	<p>8.2.1 Kusoma kwa ufasaha</p> <p><i>Sauti:</i> <i>/sh/ na /th/</i></p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi,</p> <p>b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua sauti katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza 	<p>Je, unajua kusoma maneno gani yenye sauti /sh/ na /th/?</p>

	(Vipindi 3)	<p>lengwa kwa kuzingatia matamshi bora,</p> <p>c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika,</p> <p>d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo,</p> <p>e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo,</p> <p>f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.</p>	<p>kutambua kwa ishara.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika akishirikiana na wenzake kuhusu suala lengwa. ● kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 42 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi) akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na 	
--	-------------	---	---	--

			<p>matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akishirikiana na wenzake. • kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, akishirikiana na wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika ujifunzaji. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kusoma sentensi na vifungu mbalimbali vyenye sauti lengwa. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake kwenye kikundi. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia. 				

Masuala Mtambuko:

- Utunzi na usalama wa watoto: mwanafunzi anaposoma kifungu kinachohusu suala lengwa, anakuza ujuzi wake kuhusu masuala ya usalama.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma vifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia kusoma vifungu.

Mada	Mada ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.3 Kuandika	8.3.1 Tahajia (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua tahajia sahihi za maneno katika sentensi, b) kuandika sentensi akizingatia tahajia sahihi za maneno, c) kufurahia kutumia tahajia sahihi katika maandishi. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua tahajia sahihi za maneno katika sentensi kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama kifaa cha kidijitali. ● kushirikiana na wenzake kujadili kuhusu tahajia sahihi ya maneno kwenye kifungu kitabuni au kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. ● kuandika sentensi kuhusu 	Je, kwa nini ni vizuri kuandika maneno kwa kuzingatia tahajia ifaayo?

			<p>suala lengwa akizingatia tahajia sahihi za maneno. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa, kutumia programu mwafaka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kurekebisha sentensi akizingatia tahajia sahihi. • kujaza nafasi kwenye kifungu kinachozungumzia suala lengwa akizingatia tahajia sahihi. • kumsomea mzazi au mlezi sentensi alizotunga akizingatia tahajia sahihi ili ampe maoni. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuchangia kikamilifu katika kutambua na kuandika akizingatia tahajia sahihi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika sentensi zinazozingatia tahajia akitumia kifaa cha kidijitali. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kutumia tahajia sahihi katika sentensi. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. • Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi. 				

Masuala Mtambuko:

- Usalama wa watoto barabarani: mwanafunzi anapotambua tahajia sahihi za maneno katika sentensi kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali akizingatia mada lengwa.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yanafunza pia tahajia.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lirilipendekezwa
8.4 Sarufi	8.4.1 Matumizi ya huu na hii (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua huu na hii katika vifungu, a) kutumia huu na hii kutajia vitu katika mazingira yake, b) kuchangamkia matumizi ya huu na hii katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua maneno huu na hii kwa kutumia nyenzo kama vile kadi maneno, mti maneno, chati au kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebisha au kusaidiwa kutekeleza kazi hii. • kusoma vifungu vinavyojumuisha huu na hii. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma. • kuonyesha vitu mbalimbali 	Ni vitu gani unavyoweza kurejelea kwa kutumia maneno huu na hii ?

			<p>kuhusu suala lengwa kama vile miti na kuvitungia sentensi katika kikundi k.m <i>Mti huu – miti hii.</i></p> <p>Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kuruhusiwa kutumia ishara.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kukamilisha vifungu vyenye nafasi kwa kutumia huu na hii akishirikiana na wenzake. ● kutunga sentensi akitumia huu na hii na zinazolenga suala lengwa, ● kuandika vifungu akitumia huu na hii kutokana na picha. <p>Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa.</p>	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua maneno huu na hii na kutunga sentensi akiyatumia. ● Hamu ya ujifunzaji: anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kurejelea vitu vinavyopatikana nyumbani kwa kutumia maneno huu na hii ipasavyo. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia kujifunzia. 				
<p>Maadili:</p> <p>Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutunga sentensi.</p>				

Masuala Mtambuko:

- Magonjwa ya kuambukizwa na yasiyoambukizwa: mwanafunzi anapoandika kifungu chepesi kuhusu usalama wangu akitumia **huu** na **hii** kutokana na picha ipasavyo.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yana mada kuhusu vionyeshi

9.0 HOSPITALINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>9.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>9.1.1 Mazungumzo ya papo kwa hapo. (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kuonyesha ufahamu wa suala inalozungumziwa, kuzingatia matamshi bora anapozungumza, kujieleza kwa ufasaha wakati wa kuzungumza, kutumia viziada lugha ipasavyo wakati wa kuzungumza, kufurahia kutoa mazungumzo ya papo kwa papo ili kujenga ufasaha wa kuzungumza. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kuonyesha ufahamu wa suala lengwa kwa kulieleza ipasavyo. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. kusikiliza mgeni mwalikwa au mwalimu, wakizungumza. kushirikiana na wenzake kusikiliza mazungumzo kwenye kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa. kuzungumza kwa kutamka ipasavyo sauti na maneno. kujieleza kwa ufasaha anapozungumza kwa kutumia lugha inayoeleweka kuhusu suala lengwa, kutumia sauti ipasavyo kwa kuzingatia sauti inayosikika, kasi ya kuzungumza, toni pamoja na udhibiti wa upumuaji na 	<p>Tunazingatia mambo ganitunapozungu mza papo kwa hapo?</p>

			<p>viungo vya kutamka. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kuruhusiwa kutumia mawasiliano jumla au ishara au mawasiliano mbadala.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuzungumza akitumia ipasavyo viziada lugha kama vile muktadha wa mazungumzo, ishara (za uso, mikono) mtuo, mkao wa mwili, utazamaji hadhira kuhusu suala lengwa. ● kushirikiana na wenzake kuwasilisha mazungumzo ya papo kwa papo wakiwa na wenzake, au wakati wa mazungumzo ya hadhara katika tamasha za muziki. . Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kushiriki kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuwasilisha hoja zake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofanikiwa kuwasilisha mazungumzo yake ifaavyo mbele ya wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali kujifunzia.
- Uraia: mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anapowapatia wenzake nafasi kushiriki katika majadiliano.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali na kukitunza ipasavyo.

Masuala Mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kusikiliza mazungumzo yanayohusu afya na jinsi ya kuepuka maradhi mbalimbali.
- Haki za watoto: mwanafunzi anaposikiliza mazungumzo kuhusu suala lengwa

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yanafundisha dhana ya kusikiliza na kuzungumza.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.2 Kusoma	9.2.1 Kusoma kwa ufahamu <i>Kusoma kifungu</i>	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika	Mwanafunzi aeleekezwe: • kutazama na wenzake picha au michoro ya hospitali kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi	Je, ukitaka kupata ujumbe kwenye kifungu unazingatia nini?

	(Vipindi 3)	<p>kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha,</p> <p>c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu,</p> <p>d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu,</p> <p>e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.</p>	<p>wenye kimo kifupi wanapotazama. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti ya mwanga.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kuimba nyimbo kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. ● kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akiwa peke yake, au na wenzake. ● kutabiri ujumbe wa kifungu kwa kutazama picha kwenye kitabu, vifaa vya kidijitali au chati akishirikiana na wenzake. ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 47 - 50 na kutambua msamiati wa suala lengwa akishirikiana na wenzake. 	
--	-------------	--	---	--

			<p>Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. ● kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. <p>kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kutumia ishara au kuandika majibu yao.</p>	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili ujumbe na mafunzo katika kifungu cha ufahamu. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomhadithia mzazi au mlezi kifungu alichokisoma shuleni kuhusu suala lengwa. 				

Maadili:				
<ul style="list-style-type: none"> Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake wanaposhiriki katika shughuli za kikundi. Upendo: mwanafunzi anapowajali wenzake katika kikundi na kuwapa nafasi ya kushiriki. 				
Masuala Mtambuko:				
<ul style="list-style-type: none"> Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi cha ufahamu kuhusu suala lengwa. Afya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhu suala lengwa. 				
Uhusiano na Masomo Mengine:				
English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanazingatia kusoma kwa ufahamu.				
Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.3 Kuandika	9.3.1 Kuandika Kifungu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua suala la kuandikia kifungu, b) kuandika kifungu kifupi kutokana na mazingira yake, c) kufurahia kuandika kifungu ili kujieleza.	Mwanafunzi aelekezwe: kutambua suala la kuandikia kwa kulijadiliana na wenzake darasani. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. <ul style="list-style-type: none">kutazama picha kuhusu suala lengwa ili kupata habari za kuandikia. Viti vya upendeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi wanapotazama.	Je, unaongozwa na mambo gani unapotaka kuandika kifungu?

			<ul style="list-style-type: none"> • kuwaelekeza wenzake kuhusu atakachoandikia wakiwa au na wenzake. • kusikiliza wenzake wakieleza kuhusu jambo au suala watakaloandikia kuhusu suala lengwa. • kuandika kifungu kifupi cha sentensi moja au zaidi chenye maelezo yanayoeleweka kuhusu suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa, kutumia programu mwafaka. • kuwawasilishia wenzake kifungu • alichandika ili wakitolee maoni. • kumsomea mzazi au mlezi kifungu alichokiandika na kumweleza suala aliloandikia ili ampe maoni. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili kuhusu suala la kuandikia.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kutumia kifaa cha kidijitali kuandika kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na kujadili suala analoliandikia.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Masuala Mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anapoandika kifungu kifupi kutokana na mazingira yanayohusu suala lengwa.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapoandika kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanafunza stadi ya kuandika.

9.0 HOSPITALINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.4 Sarufi	<p>9.4.1 Matumizi ya vizuri na vibaya, polepole na haraka.</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua matumizi yafaayo ya vizuri na vibaya, polepole na haraka katika kifungu,</p> <p>b) kutumia vizuri na vibaya, polepole na haraka katika sentensi,</p> <p>c) kuchangamkia matumizi ya vizuri na vibaya katika kuimarisha mawasiliano.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua matumizi ya vizuri na vibaya, polepole na haraka katika nyenzo kama vile kadi za majina, kapu maneno, mti maneno au chati. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au kutumia mawasiliano mbadala. kuigiza vitendo mbalimbali kwa kutumia vizuri na vibaya, polepole na haraka k.m <i>Maria anasoma vizuri; daktari alimtibu vizuri; Mbuzi aliruka vibaya; Mwalimu anatembea polepole; mgonjwa alipona</i> 	<p>Unatumia maneno yapi kuelezea jinsi watu wanavyofanya vitendo?</p>

			<p><i>haraka.</i> . Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuandika sentensi zinazojumuisha vizuri na vibaya, polepole na haraka. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa au wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji. • kujaza nafasi kwa kutumia vizuri na vibaya, polepole na haraka akizingatia suala lengwa kwa kusaidiwa na mwalimu. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kumtungia mwenzake sentensi akitumia vizuri na vibaya, polepole na haraka. • Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya vizuri na vibaya, polepole na haraka akishirikiana na wenzake katika kikundi. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia vizuri na vibaya, polepole na haraka. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapowasiliana na mzazi au mlezi kwa kutumia vielezi vizuri na vibaya, polepole na haraka kurejelea vitendo anavyofanya nyumbani. 				

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi kwa kutumia **vizuri na vibaya, polepole na haraka**.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitolea kuwasiliana na mzazi au mlezi kwa kutumia vielezi **vizuri na vibaya, polepole na haraka** kurejelea vitendo anavyofanya nyumbani.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza matumizi ya vitendo anavyofanya nyumbani kwa kutumia vielezi **vizuri na vibaya, polepole na haraka**.

Masuala Mtambuko:

- Elimu ya afya ya kujikinga: mwanafunzi anapotumia **vizuri na vibaya, polepole na haraka** kutunga sentensi akizingatia suala lengwa.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapotunga sentensi kwa kuzingatia suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia hushughulikia suala la vielezi

10.0 HALI YA ANGA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>10.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>10.1.1 Matamshi Bora</p> <p><i>Alfabeti ya Kiswahili.</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili,</p> <p>b) kutamka maneno yenye silabi za sauti mbalimbali za Kiswahili kwa ufasaha,</p> <p>c) kufurahia matamshi bora katika mawasiliano.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua sauti za alfabeti ya Kiswahili katika matini mbalimbali au kifaa cha kidijitali. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au kutumia zana za kiteknolojia zilizorekebisha au kusaidiwa kutekeleza kazi hiyo. ● kusikiliza maneno yenye silabi za sauti mbalimbali za Kiswahili yakitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali yanayolenga suala lengwa. ● kutamka pamoja na mwalimu maneno aliyosikiliza, kisha ayaseme akishirikiana na wenzake akilenga suala lengwa. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kutamka. 	<p>Unazingatia nini kutamka sauti za Kiswahili kikamilifu?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> ● kuunganisha silabi ili kusoma maneno yanayotokana na sauti mbalimbali. ● kujirekodi akisoma maneno yenye sauti mbalimbali za Kiswahili na kujisikiliza na wenzake ili kutathmini matamshi bora. Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebisha. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutambua na kutamka maneno yenye sauti mbalimbali. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapojirekodi akisoma kifungu na kutambua jinsi alivyotamka sauti mbalimbali. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka maneno yenye silabi za sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili. ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake katika shughuli za kikundi. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotambua sauti za alfabeti ya Kiswahili katika matini mbalimbali kuhusu suala lengwa. ● Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapotumia maneno yanayolenga suala mtambuko. 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya matamshi bora.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilizopendekezwa
10.2 Kusoma	<p>10.2.1 Kusoma kwa ufasaha</p> <p><i>Kusoma kifungu.</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti mbalimbali za alfabeti ya Kiswahili katika kifungu chepesi cha hadithi, kusoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia sauti inayosikika, kusoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia kasi ifaayo, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti mbalimbali za Kiswahili katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake. Wanafunzi wenye matatizo ya kuzungumza wanaweza kutumia mawasiliano mbadala. kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake. kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa sauti inayosikika akishirikiana na wenzake. kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 45 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi) akishirikiana na wenzake. Wanafunzi walio na matatizo 	<p>Kusoma kifungu kwa kwa ufasaha unazingatia mambo gani?</p>

			<p>ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kusoma.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo akishirikiana na wenzake. ● kuwawasilishia hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, nk akishirikiana na wenzake akizingatia sauti inayosikika, matamshi bora, kasi na ishara zifaazo. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kusoma kulingana i na uwezo wake. ● kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi walichosoma shuleni kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi na ishara zifaazo. 	
--	--	--	--	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua sauti lengwa na kusoma kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi walichosoma shuleni kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora, sauti inayosikiia, kasi na ishara zifaazo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli za kikundi.
- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutekeleza shughuli mbalimbali za ujifunzaji.

Masuala Mtambuko:

- Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, sauti inayosikika, kasi ifaayo na ishara zifaazo.
- Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anaposoma vifungu vinavyolenga suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia mada ya kusoma.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.3 Kuandika	10.3.1 Maneno Na Sentensi (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye matini mbalimbali,	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno mepesi ya silabi tatu kwenye matini mbalimbali. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza au 	Sentensi sahili ni sentensi za aina gani?

		<p>b) kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu yanayohusu suala lengwa,</p> <p>c) kuandika sentensi fupi zinazohusu suala lengwa,</p> <p>d) kufurahia kuandika ipasavyo maneno na sentensi kutokana na imla.</p>	<p>kuruhusiwa kutumia ishara au kuandika majibu yao.</p> <p>kuandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu kitabuni au katika kifaa cha kidijitali.</p> <p>Wanafunzi walio na matatizo ya uendeshaji wanaweza kutumia sehemu mbadala za utendaji au wanaweza kutumia vifaa vya kidijitali vilivyo rekebishwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kushirikiana na wenzake kuandika maneno mepesi ya silabi tatu. ● kushiriki mchezo wa kuandika maneno na sentensi za imla akiwa na wenzake yanayolenga suala lengwa. ● kuwawasilishia wenzake maneno ya imla ili kuyaandika daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali. ● kuandika maneno atakayosomewa na wenzake ili kuandika daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali. 	
--	--	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ● kuandika daftarini sentensi sahili walizotunga zinazolenga suala lengwa. 	
<p>Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua maneno ya silabi tatu katika sentensi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoandika sentensi za imla akishirikiana na mzazi au mlezi kwenye kifaa cha kidijitali na kuwatumia wenzake mtandaoni. ● Ubunifu: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuunda sentensi nyepesi. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika ujifunzaji. 				
<p>Masuala Mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapoandika maneno mepesi ya imla ya silabi tatu yanayohusu suala lengwa. ● Magonjwa ya kuambukizwa na yasiyoyakuambukizwa: mwanafunzi anapoandika sentensi na kifungu kuhusu suala lengwa 				
<p>Uhusiano na Masomo Mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yanafunza kuandika.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilibendekezwa
10.4 Sarufi	10.4.1 Vinyume vya vitendo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vinyume vya vitendo katika sentensi mbalimbali, b) kutumia majina ya vinyume vya vitendo katika sentensi, c) Kuchangamkia kutumia majina ya vinyume vya vitendo katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: kutambua vinyume vya vitendo katika sentensi (<i>k.v, Maria amesimama- Maria ameketi, Funga mlango-Fungua mlango, Mtoto amelala- Mtoto ameamka</i>) katika kadi maneno. kapu maneno, kifungu, chati, kitabu au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake akizingatia suala lengwa. Viti maalumu vya upedeleo vipewe wanafunzi wenye kimo kifupi na walio na upungufu wa kuketi wamapotumia vifaa vya kiteknolojia au kusoma kwenye chati, kadi za maneno au mti maneno. Rekebisha mwako wa skrini kwa wanafunzi ambao ni nyeti kwa mwanga. <ul style="list-style-type: none"> ● kusikiliza sentensi zenye vinyume vya vitendo zikisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake. 	Je, vinyume vya vitendo huwa vinahusu nini?

			<ul style="list-style-type: none"> ● kusoma vinyume vya vitendo katika sentensi vinavyohusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kuigiza vinyume vya vitendo vilivyotumiwa katika sentensi akiwa na wenzake. Kila mwanafunzi apewe nafasi ya kuigiza kulingana na uwezo wake ukizingatia tahadhari za kiusalama. ● kukamilisha sentensi akitumia vinyume vya vitendo akishirikiana na wenzake. ● kutunga sentensi akitumia vinyume vya vitendo na kuzijadili na wenzake ili kuzitolea maoni. Wanafunzi walio na matatizo ya kuandika wanaweza kupiga chapa. ● kumsomea mzazi au mlezi sentensi alizotunga kwa kutumia vinyume vya vitendo ili ampe maoni. Wanafunzi walio na matatizo ya kuzungumza wanaweza kupewa muda zaidi wa kujieleza. 	
--	--	--	---	--

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika vinyume vya vitendo katika sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya teknolojia kusikiliza matumizi ya vinyume vya vitendo.
- Ubunifu: anapoigiza matumizi ya vinyume vya vitendo mbalimbali.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi.

Masuala Mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoka jamii mbalimbali kuigiza vinyume vya vitendo vilivyotumika katika sentensi
- Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vinyume vya vitendo vinavyohusiana na hali ya anga.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya yana mada kuhusu vinyume.

MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA

MADA: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

Viwango	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Vigezo Kuweza kutumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano. <i>(kuketi, kusimama na ishara za uso)</i>	Anatumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati.	Anatumia ishara za mwili ipasavyo.	Anatumia baadhi ya ishara za mwili ipasavyo.	Anatumia baadhi ya ishara za mwili kwa kusaidiwa.
Kuweza kuwasiliana kwa kuzingatia matamshi bora <i>(matamshi ya sauti zinazokaribiana: Sauti /p/, /f/, /v/, /ch/, /ny/, /ng/, /sh/, /th/ na alfabet ya Kiswahili.</i>	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa kila wakati.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa kwa kuelekezwa.
Kuweza kuzungumza na kujieleza kwa ufasaha <i>Matamshi, kiimbo na kusikika)</i>	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia matamshi bora, kiimbo na sauti inayosikika katika	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia matamshi bora, kiimbo na sauti inayosikika.	Anazungumza na kujieleza bila ufasaha na kuzingatia baadhi ya matamshi bora, kiimbo na sauti.	Anazungumza na kujieleza bila ufasaha na kuzingatia baadhi ya matamshi bora, kiimbo na sauti kwa kusaidiwa.

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
	miktadha mbalimbali.			
Kuweza kusikiliza na kujibu ipasavyo (<i>msamiati wa heshima, adabu, maamkuzi, maagano.</i>)	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu kwa wepesi.	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu kwa kuelekezwa.
Kuweza kutoa ujumbe katika hadithi. (<i>msamiati, ujumbe katika hadithi</i>)	Anatoa ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu kwa utendeti.	Anatoa ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu.	Anatoa baadhi ya ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu..	Anatoa baadhi ya ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu kwa kusaidiwa.

MADA: KUSOMA

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kusoma kwa uketo.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kusoma kwa kuelekezwa.
Kuweza kusoma kwa ufahamu - Vifungu. (<i>ujumbe, msamiati</i>)	Anasoma vifungu, kutambua ujumbe na matumizi mwafaka ya msamiati kila wakati.	Anasoma vifungu, kutambua ujumbe na matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma vifungu, kutambua baadhi ya ujumbe na baadhi ya matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma vifungu, kutambua baadhi ya ujumbe na baadhi ya matumizi mwafaka ya msamiati kwa kusaidiwa.
Kuweza kusoma kwa ufasaha. (<i>matamshi bora, kiwango kifaacho cha sauti, kasi ifaayo, ishara zifaazo akizingatia sauti lengwa.</i>) (/p/, /f/, /v/), /ch/, (/ny/, /ng/), (/sh/, /th/)	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha kikamilifu.	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha kwa kuelekezwa.

MADA: KUANDIKA

Viwango Vigezo	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Mbali na matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kuandika. (<i>kuketi wima, kushika kalamu, ipasavyo, kuandika kutoka kushoto hadi kulia n.k</i>)	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kuandika kila wakati.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kuandika kwa kusaidiwa.
Kuweza kuandika kwa hati nzuri sentensi na kifungu kifupi kwa kuzingatia tahajia na hati nadhifu. (<i>herufi ndogo, herufi kubwa</i>)	Anaandika kwa hati nadhifu kwa kuzingatia tahajia kila wakati.	Anaandika kwa hati nadhifu kwa kuzingatia tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu kwa kutozingatia baadhi ya tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu kwa kutozingatia baadhi ya tahajia kwa kusaidiwa.

Kuweza kuzingatia muundo na mtindo wa kuandika na kuhariri sentensi au matini (uakifishaji ufaao)	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kila wakati.	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu.	Anazingatia baadhi ya vipengele vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu.	Anazingatia baadhi ya vipengele vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kwa kusaidiwa.
---	--	--	--	--

MADA: SARUFI

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kutambua na kutumia maneno mbalimbali katika lugha ya Kiswahili. <i>(wewe na nyinyi , huyo na hao, huyu na hawa, ako na enu, refu na kubwa, tamu, vizuri na vibaya, polepole na haraka)</i>	Anatambua na kutumia maneno mbalimbali katika matini kwa kina.	Anatambua na kutumia maneno mbalimbali katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya maneno katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya maneno katika matini kwa kuongozwa.
Kuweza kutambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika neno kwa utendeti.	Anatambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vya baadhi ya maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vya baadhi ya maneno na kuvitumia katika neno kwa kusaidiwa.

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
<i>(Vinyume vya vitenzi)</i>				
Kuweza kutambua na kutumia umoja na wingi wa maneno na vifungu vya maneno.vya maneno. <i>(umoja, wingi)</i>	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa maneno kwa utendeti.	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa maneno.	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa baadhi ya maneno maneno.	Anatambua na kutumia umoja na wingi na udogo wa baadhi ya maneno maneno kwa kuelekezwa.
Kuweza kutambua ukanushwa wa nafsi ya pili, uakifishaji unaofaa na vinyume vya vitenzi. <i>(ukanushaji wa nafsi ya pili, vinyume vya vitenzi)</i>	Anatambua maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili, na vinyume vya vitenzi kwa wepesi.	Anatambua maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili na vinyume vya vitenzi.	Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili na vinyume vya vitenzi.	Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya pili na vinyume vya vitenzi kwa kusaidiwa

KIAMBATISHO 1: SHUGHULI YA HUDUMA YA KIJAMII INAYOCHANGIA UJIFUNZAJI (CSL)

Katika kiwango hiki, lengo la shughuli ya CSL ni kuambatanisha dhana zilizofunzwa darasani katika masomo mbalimbali na tajriba za maisha halisi. Huwawezesha wanafunzi kuona jinsi mambo waliyojifunza yanavyohusiana na maisha ya kila siku. CSL huwa katika somo la *Environmental Activities*. Mwalimu darasani anatarajiwa kutambua na kuwaelekeza wanafunzi kutekeleza shughuli ya CSL ya darasa zima na jumuishi inayofaa kulingana na umri wa wanafunzi ndani ya shule. Usalama wa wanafunzi unafaa utiliwe maanani wakati wa kuchagua shughuli hii. Zifuatazo ni hatua za shughuli ya CSL jumuishi ambayo inafaa itekelezwe hatua kwa hatua katika muhula wa shule.

Hatua za utekelezaji wa CSL jumuishi

1. Maandalizi

- Amua shughuli itakayotekelezwa na wanafunzi.
- Tambua umilisi, maadili na stadi lengwa za masomo mahususi kwa shughuli ya CSL.
- Tambua nyenzo hitajika kwa shughuli hiyo (vifaa vinavyopatikana karibu).
- Panga shughuli hiyo itekelezwe hatua kwa hatua katika muhula (weka tarehe na saa ya shughuli).
- Wasiliana na wanafunzi, wazazi/walezi, utawala wa shule, walimu na wadau wengine katika jamii ya shule.
- Tambua na ukuze vifaa vya kutathminia.

2. Utekelezaji wa shughuli ya CSL

- Wapatie wanafunzi majukumu.
- Hakikisha kuwa kila mwanafunzi anashiriki katika shughuli hii.
- Watazame wanafunzi wanapotekeleza shughuli ya CSL na uweke rekodi ya matokeo.
- Tumia kifaa kifaacho cha tathmini kutathmini mchakato wa shughuli na matokeo (tathmini kazi ya wanafunzi kutoka mwanzo hadi mwisho).
- Tathmini umilisi, maadili na stadi lengwa za masomo.

3. Utafakuri wa shughuli ya CSL

Kuwa na muda wa tathmini binafsi na wanafunzi kuhusu shughuli waliyotekeleza ya CSL jumuishi kwa kujadili yafuatayo:

- Ni nini kilifanyika vyema na kwa nini.
- Ni nini ambacho hakikufanyika vizuri na kwa nini.
- Ni nini kinachoweza kufanywa kwa njia tofauti wakati ujao.
- Ni nini wanafunzi walijifunza.

Kutakuwa na shughuli moja ya CSL kwa mwaka. Masuala makuu ya CSL jumuishi yatatokana na kategoria pana za masuala mtambuko na ujuzi unaolengwa katika masomo mbalimbali. Walimu wanatarajiwa kuwa na masuala tofautitofauti yanayolengwa kila mwaka ili kuwapa fursa wanafunzi kutalii masuala mtambuko mbalimbali. Kunafaa kuwa na uhusiano kati ya stadi za masomo na masuala makuu.

Shughuli ya CSL jumuishi itakuwa ya shule nzima ambapo jamii yote ya shule itahusika (wanafunzi, wazazi/walezi, utawala wa shule na walimu). Wazazi/walezi ni washikadau muhimu katika kupanga na kutekeleza shughuli ya CSL. Ingawa walimu huongoza upangaji na utekelezaji wa shughuli ya CSL, wanafunzi watatarajiwa kushiriki kikamilifu katika mchakato mzima.

Shughuli hii ya CSL hutoa fursa ya ukuzaji wa umilisi wa kimsingi na maadili mbalimbali. Mwalimu anatarajiwa kulenga umilisi na maadili tofautitofauti.

TATHMINI YA SHUGHULI YA CSL

Tathmini ya CSL jumuishi italenga vipengele 3 ambavyo ni: stadi kutokana na masomo mbalimbali yatakayojumuishwa katika shughuli hii, umilisi wa kimsingi uliokuzwa na maadili yaliyokuzwa. Tathmini inafaa kulenga mchakato mzima wa utekelezaji na matokeo ya mwisho ya shughuli. Mwalimu atatathmini wanafunzi katika vikundi akitumia vifaa mbalimbali kama vile ratiba ya ukaguzi, orodha hakiki, kiwango cha ukadiriaji na vifaa vingine faafu vya tathmini.

MUHTASARI WA MBINU ZA KUTATHMINI, NYENZO ZA KUFUNDISHIA NA MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI

Mada	Mbinu za Kutathminia Zilizopendekezwa	Nyenzo za Kufundishia Zilizopendekezwa	Shughuli Nyingine Zilizoratibiwa za Ujifunzaji Zilizopendekezwa
Kusikiliza Na Kuzungumza	a) Kumakinikia jinsi mwanafunzi anavyotumia lugha katika mawasiliano b) Kujibu maswali c) Maigizo d) Kutambua k.m. kwenye orodha e) Kuambatanisha maneno na majibu f) Mijadala g) Mazungumzo h) Matumizi ya ishara za mwili k.v ishara za uso, za mikono na mabega kuimarisha masimulizi yake i) Wanafunzi wanatathminiana.	<ul style="list-style-type: none"> • Chati • Michoro na picha • Mgeni mwalikwa • Vifaa vya kidijitali (k.v tarakilishi/vipakatalis hi, kinasasauti, rununu, projekta, video) • Mti maneno • Kapu maneno • Vitabu mbalimbali 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

Kusoma	<p>1. Kutunga sentensi k.m. kwa kutumia msamiati wa suala lengwa</p> <p>a) Kujibu maswali k.m. katika ufahamu</p> <p>b) Kutoa muhtasari wa ufahamu au matini yaliyosomwa</p> <p>c) Kukariri na kuimba mashairi</p> <p>d) Kusoma kwa sauti</p> <p>e) Wanafunzi kufanyiana tathmini</p> <p>f) Potfolio</p> <p>g) Shajara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tarakilishi/vipakatalishi • Kinasasauti • Rununu • projekta • Tarakilishi/vipakatalishi • Kinasasauti • Rununu • projekta • Nakala ya shairi • Kamusi mbalimbali 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali
Kuandika	<p>a) Kuandika tungo mbalimbali</p> <p>b) Wanafunzi kufanyiana tathmini</p> <p>c) Potfolio</p> <p>d) Shajara</p> <p>e) Mijadala kuhusu vidokezo vya insha</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kielelezo cha insha ya masimulizi • Kielelezo cha insha ya maelezo • Kielelezo cha insha ya wasifu • Nakala ya barua ya kirafiki • Nakala ya barua rasmi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

Mada	Mbinu za Kutathminia Zilizopendekezwa	Nyenzo za Kufundishia Zilizopendekezwa	Shughuli Nyingine Zilizoratibiwa za Ujifunzaji Zilizopendekezwa
Sarufi	a) Kutambua k.m. kwenye orodha b) Kuambatanisha maneno lengwa c) Kujaza nafasi d) Kujaza fumbo maneno e) Kazi mradi	<ul style="list-style-type: none"> • Tarakilishi/vipakatalishi • Kinasasauti • Rununu • projekta • Kapu maneno • Mti maneno • Kadi za maneno • Picha za vitu mbalimbali • Michoro • Chati • Mabango • Sanamu • Nyenzo halisi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Ziara za nyanjani 4. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali